

Recenzja popiołek
Wnoszę o nadanie
Prof. dr hab. n. med. Andrzej Antczak
Pracownik
Wydziału Lekarskiego
ds. Nauki
M. Pawłowska
prof. dr hab. Małgorzata Pawłowska

Poznań 30.08.2022

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Antczak

Kierownik Kliniki Urologii

I Onkologii Urologicznej

Uniwersytet Medyczny

Im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Ocena dorobku naukowego lekarza Alicji Popiołek w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora nauk medycznych w dyscyplinie nauki medyczne.

Recenzja na podstawie cyklu publikacji pt. „Aspekty psychologiczne wśród pacjentów po przebytej radykalnej prostatektomii z powodu nowotworu oraz ich korelaty kliniczne i biochemiczne”.

Na przedstawione do oceny osiągnięcie naukowe pt. „Aspekty psychologiczne wśród pacjentów po przebytej radykalnej prostatektomii z powodu nowotworu oraz ich korelaty kliniczne i biochemiczne” składają się 3 prace lekarza Alicji Popiołek. W dwóch pracach w/w jest pierwszym autorem, w jednej autorem trzecim. Sumaryczny IF prac wchodzących w skład osiągnięcia wynosi 10.723, a punktacji MniSW/KBN — 350 pkt.

Trzy prace oryginalne dotyczą ściśle tematu osiągnięcia naukowego i powstały przy współpracy z Kliniką Urologii Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy.

Cele badań realizowano przeprowadzając prospektywną analizę wyników badań biochemicznych badanej grupy pacjentów oraz testów neuropsychologicznych HADS, baterii komputerowej testów „Neurotest”, kwestionariusza TEMPS-A, skalę EORTC QLQ C30 oraz PR25, subiektywną ocenę erekcji i kwestionariusz International Index of Erectile Function 5 (ILEF-5).

W pierwszej publikacji “Cognitive function, depression, and anxiety in patients undergoing radical prostatectomy with and without adjuvant treatment”(IF 2.157 MNiSW 70.00) badana grupa obejmowała 100 pacjentów w wieku 50–77 lat, których poddano radykalnej, laparoskopowej prostatektomii z powodu raka

prostaty. Dwudziestu trzech pacjentów w bardziej zaawansowanym stadium klinicznym otrzymało także leczenie uzupełniające (radioterapię i hormonoterapię). Oceniano obecność i nasilenie dysfunkcji seksualnych, dysfunkcji układu moczowego, objawów lękowo-depresyjnych oraz dysfunkcji poznawczych. We wnioskach wskazano, że pacjenci poddawani leczeniu chirurgicznemu i wspomagającemu z powodu raka prostaty są narażeni na ryzyko wystąpienia obciążeń psychicznych i zaburzeń poznawczych. W niniejszej kohorcie fizyczne powikłania terapii wiązały się z depresją, stanami lękowymi i zaburzeniami pamięci opóźnionej. Badanie to wykazało, że mniejsza liczba powikłań po operacji wiąże się z lepszym funkcjonowaniem psychicznym i poznawczym. Właściwa opieka neuropsychologiczna i psychiatryczna może poprawić przestrzeganie zaleceń i jakość życia pacjentów po prostatektomii.

W publikacji „Prostate-Specific Antigen and Testosterone Levels as Biochemical Indicators of Cognitive Function in Prostate Cancer Survivors and the Role of Diabetes” (IF 4.964 MNiSW 140.00) lekarz Alicja Popiołek analizuje zaburzenia funkcji poznawczych u osób z podanych leczeniu z powodu raka prostaty. Wczesne wykrycie takich problemów ułatwia podjęcie w odpowiednim czasie interwencji. W badaniu tym zbadano związek między poziomem antygenu specyficznego dla prostaty (PSA) lub testosteronu (T) a funkcjami poznawczymi u pacjentów poddawanych radykalnej prostatektomii. Taka korelacja mogłaby pomóc w identyfikacji grup pacjentów zagrożonych zaburzeniami funkcji poznawczych. Uczestnicy zostali poddani ocenie klinicznej (dane demograficzne, historia choroby, badanie fizykalne i analizy krwi) oraz ocenie neuropsychologicznej (bateria testów poznawczych). Przedoperacyjne poziomy PSA i Testosteronu nie były powiązane z funkcjami poznawczymi. Jednakże długoterminowa obserwacja po prostatektomii wykazała silną korelację pomiędzy stężeniem PSA a wynikami testów pamięci werbalnej i funkcji wykonawczych. Tendencję do znaczenia zaobserwowano także w przypadku pamięci wzrokowo-przestrzennej. Poziomy wolnego Testosteronu i całkowitego

Testosteronu nie były skorelowane z funkcjami poznawczymi. Jedynie poziom wolnego Testosteronu po leczeniu hormonalnym był istotnie skorelowany z funkcjami wykonawczymi. Na tę korelację wpływała współistniejąca cukrzyca. W podsumowaniu autorka zwraca uwagę, że stężenie PSA w odległym okresie pooperacyjnym oraz stężenie wolnego Testosteronu po leczeniu hormonalnym mogą być biomarkerami funkcji poznawczych.

W pracy trzeciej „Quality of the after prostatectomy in prostate cancer survivors depending on affective temperament” (IF 3,602 MNiSW 140.00) pacjenci biorący udział w badaniu zostali poddani ocenie lekarskiej obejmującej dane z zakresu oceny nietrzymania moczu (skala ICIQ-UI SF) i zaburzeń erekcji (ED) (IIEF-5 i subiektywna skala ED) i ocenę psychologiczną: ocenę temperamentu afektywnego za pomocą skali TEMPS-A, depresji i lęku (za pomocą HADS) oraz jakości życia (EORTC-QLQ-C30 i EORTC-PR25). Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że jakość życia osób z rakiem prostaty, zależy od wielu czynników, w tym od wieku, odstępu czasu od rozpoznania, stadium nowotworu, leczenia, powikłań i profilu afektywnego temperamentu. Temperamenty depresyjne, cyklotymiczne, drażliwe i lękowe wiązały się z gorszą jakością życia w wybranych obszarach, czego nie obserwowano w przypadku temperamentu hipertymicznego. Profil temperamentu pacjentów wiązał się z nastrojem i poziomem lęku, które były istotnymi determinantami gorszej jakości życia.

Podsumowując ocenę dorobku Kandydatki należy podkreślić duże doświadczenie w pracy naukowej oraz konsekwencję w planowaniu zadań badawczych. W sposób planowy Kandydatka rozwija swoją karierę naukową, która opiera się na zastosowaniu narzędzi neuropsychologicznych w postaci różnorodnych testów, kwestionariuszy oraz ich powiązanie z cechami klinicznymi. Prace te mają istotne znaczenia w opracowaniu efektywnych i

ekonomicznie uzasadnionych wskazań do schematów terapii pacjentów z rakiem gruczołu krokowego, Dorobek naukowy lekarza Alicji Popiołek jest znaczący.

Podsumowując należy dodać, że doktorantka poszukiwała w swoich pracach nowych wysoce efektywnych testów mających na celu ulepszenie metod oceny neuropsychologicznej pacjentów z chorobą onkologiczną. Pozwoli to na wyszukiwanie i analizę w celu identyfikacji osób podatnych na określone korzyści w ramach takiej terapii.

Rozprawa doktorska lekarza medycyny Alicji Popiołek „Aspekty psychologiczne wśród pacjentów po przebytej radykalnej prostatektomii z powodu nowotworu oraz ich korelaty kliniczne i biochemiczne ” spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668)”.

Po zapoznaniu się z przedstawionym cyklem publikacji lekarza medycyny Alicji Popiołek przedkładałam wniosek do Rady Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum im Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu o dopuszczenie lekarza medycyny Alicji Popiołek do kolejnych etapów przewodu doktorskiego.

W mojej opinii cykl publikacji pt. „Aspekty psychologiczne wśród pacjentów po przebytej radykalnej prostatektomii z powodu nowotworu oraz ich korelaty kliniczne i biochemiczne ”zasługuje na wyróżnienie. Wniosek mój motywuję podjęciem przez lekarza medycyny Alicję Popiołek w swoich badaniach trudnych tematów związanych z szeroko pojętą jakością życia u pacjentów z chorobami nowotworowymi.

KIEROWNIK
KLINIKI UROLOGII
I UROLOGII ONKOLOGICZNEJ



Prof. dr hab. n. med. Andrzej Antczak